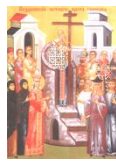

Farský list

14
2012

08.07.2012 Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

ročník VII.

Úvodník

Už niekoľko rokov sa čoraz častejšie a hlasnejšie hovorí o probléme čistoty životného prostredia a jej vplyve na zdravie človeka. Odborníci poukazujú na znečistenie ovzdušia, vody i pôdy, pričom jasne argumentujú, že ak zničíme prírodu, zničíme sami seba. Na stráž života na zemi bola postavená veda, zvaná ekológia.

Niečo podobné sa deje aj v duchovnej sfére nášho života. Často si ani neuvedomujeme, že ak v sebe zhromaždíme hnev, nenávisť, zlosť či zloprajnosť, sami sa môžeme stať tvárňou jedov, ktoré škodia nám aj iným. A skutočne, mnohí sa dnes sťažujú na zlú atmosféru doma i v práci. Zvyknú pritom povzdychnúť si slovami: „Kedysi boli k sebe ľudia lepší.“ Avšak samotné skonštatovanie, že situácia je zlá, nepomôže ani v oblasti životného prostredia, ani v oblasti nášho života a medziľudských vzťahov. Nápravu musí začať každý sám od seba.

Je potrebné strániť sa otázky: „Kto je môj nepriateľ?“ pretože táto otázka už v svojom počiatku je podozrievavá a netrepezlivá. Opýtajme sa radšej sami seba: „Nie som pre niekoho nepriateľom ja?“ Nepýtajme sa ako zákonník v evanjeliu: „Kto je môj blížny?“ ale pýtajme sa: „Komu som blížny ja?“ Dôležité je, aby sme dokázali najprv posúdiť seba a až potom iných. Veď nie je dobré, ak si myslíme, že sme spravodliví a nevinní. Nie je dobré, ak si myslíme, že máme právo súdiť iných z výšky našej dokonalosti.

Tak ako je potrebné pre ochranu životného prostredia triediť a správne uskladňovať odpad, podobne aj v našom vnútri si musíme urobiť poriadok. K tomu nás vyzýva aj Ježiš: „Vyhoď najprv brvo zo svojho oka a potom môžeš vybrať smietku z oka svojho brata.“ Ak sa nám podarí meniť samých seba k lepšiemu, aj náš okolitý svet bude lepší, krajší a čistejší.

Začínajú letné prázdniny, dovolenky, čas oddychu a stretávania sa ľudí navzájom. Využime túto príležitosť na zmenu nielen pigmentácie pokožky na slnku, či získať nejaké tetovanie, ale príležitosť meniť vnútro. Teraz letia "Last Minute"- posledná možnosť ísť a zažiť niečo, využime možnosť cestovať, stretnúť sa a urovnať konflikty. Možno s tým človekom je to tiež už "last minute" - posledná možnosť. Iná nepríde. V lete sme všetci pozvaní Cirkvou na pútnické miesta modlitby, pokánia, odpustenia, návratu k dobrému životu a Bohu, lebo nik okrem Boha tak veľmi netuží zachrániť ľudí i svet.

Snažme sa teda zveľaďovať nielen prostredie, v ktorom žijeme, ale naše medziľudské vzťahy. Nečakajme, kým začne niekto druhý, ale predbehajme sa v horlivosti o čistotu svojho života. Náš Pán, ktorý vidí aj v skrytosti, nás určite bohato odmení.

PS: Krásne leto želim!

o. Rastislav (farár)

Sv. mučeník Kéryk a jeho matka Julita (15.07)

Julita žila koncom 3. a začiatkom 4. storočia v Ikóniu, hlavnom meste maloázijskej oblasti Lykaónia. Ide o mesto, ktoré kedysi navštívil svätý apoštol Pavol (Sk 14, 1 – 5; 2 Tim 3, 11). Pochádzala z významného rodu a vyznávala vieru v Ježiša Krista. Žiaľ, po krátkom období manželského života a pôrode svojho synčeka Kéryka ovdovela.

Keď v roku 304 rozpútal rímsky cisár Dioklecián (284 – 305) celoštátne a vôbec

najlepšie zorganizované prenasledovanie kresťanov, bol za správcu lykaónijskej oblasti vymenovaný istý Domicián, mimoriadne krutý a krvilačný človek. Julita sa obávala, že bude prezradená a nedokáže zniesť mučenia, preto sa rozhodla odísť z mesta. Zanechala všetok svoj majetok, ktorého nebolo málo, svoj dom, príbuzných, otrokov i pohodlie, zobrala svojho trojročného syna i dve najvernejšie otrokyne a ušla do sýrskeho mesta Seleucia na pobreží

Stredozemného mora, z ktorého sa svojho času odplavil svätý apoštol Pavol na Cyprus (Sk 13, 4). Iste mala na mysli slová Pána Ježiša: „Keď vás budú prenasledovať v jednom meste, utečte do druhého“ (Mt 10, 23a). Čoskoro však zistila, že prenasledovanie kresťanov v Seleucii nie je o nič slabšie ako v Ikoniu, pretože tamojší správca Alexander nemá ku kresťanom o nič lepší vzťah ako mal Domicián v jej vlasti, a tak sa rozhodla odísť do maloázijského mesta Tarzus, rodiška svätého apoštola Pavla (Sk 22, 3), kde potom živorila medzi najväčšími úbožiakmi. Avšak po istom čase prišiel Alexander aj do Tarzu a Julitu dal zatknúť, keďže ju ktosi prezradil.

Správca oblasti si sadol na súdny stolec a prikázal Julitu predviesť. Ona prišla so svojim synčekom Kérykom v náručí a otvorene vyznala, že verí v Ježiša, Božieho Syna. Okrem iného povedala: „Mojím menom, pôvodom a vlasťou je nebeské kráľovstvo môjho Krista.“ Správca oblasti sa rozhneval, prikázal jej vziať syna, zobliecť ju a biť hrubými palicami. Keď to videlo dieťa, začalo plakať, chcelo sa vytrhnúť z rúk cudzích ľudí a bežať k mame. Správca oblasti si všimol, že chlapček je veľmi pekný a prikázal, aby mu ho priniesli. Zobral ho na kolená, utešoval, hladkal po hlave, bozkával a prihovárал sa mu, no dieťa sa neprestajne vzpieralo, plakalo a kričalo: „Aj ja som kresťan – pusť ma k mame!“ Ako sa tak mykalo, nechtami poškrabalo správcu oblasti na tvári. Vtedy sa rozzúrilo, hodil dieťa na podlahu a nohou ho kopol tak, aby spadlo z vysokého pódia. Dieťa sa kotúľalo po kamenných schodoch, udieralo si hlavu o ostré uhly, všetko kropilo krvou a odovzdalo svoju dušu Bohu.

Julitu ešte dlho a kruto mučili, no ona všetko znášala a nehovorila nič okrem vety: „Som kresťanka a neprinesiem obeť démonom!“ Keď ju prestali biť a zdvihli ju zo zeme, zbadala svoje zakravené a mŕtve dieťa. Nezačala však nariekať, no modliła sa: „Ďakujem ti, Pane, že si môjho syna uznal za hodného takej milosti ešte predtým, ako som zomrela mučeníckou smrťou za tvoje sväté meno a prijať nevädnujúci veniec v tvojej sláve!“

Potom správca oblasti prikázal, aby jej železnými nástrojmi trhali telo a rany polievali horúcou smolou. Počas týchto tortúr ohlasovateľ neprestajne volal: „Ušetriť samu seba, Julita, ušetriť svoju mladosť a pokloň sa bohom, aby si bola vyslobodená z utrpení a nezahynula krutou smrťou ako tvoj syn!“ Mučenica však hovorila: „Nepokloním sa démonom a ich hluchým a nemým modlám. Pokloním sa môjmu Pánovi Ježišovi Kristovi, jednorodenému Božiemu Synovi, skrze ktorého nebeský Otec všetko stvoril, a usilujem sa prísť k svojmu synovi, aby som bola spolu s ním uznaná za hodnú nebeského kráľovstva.“

Keď správca oblasti videl Julitinu neoblomnosť, vydal rozkaz vyviesť ju za mesto a tam sťat'. Jej telo nechali na mieste popravy, aby ho zožrali zvieratá, a hodili k nemu aj syna Kéryka. V noci však prišli spomínané Julitine otrokyne, vzali obidve telá, odniesli ich a pochovali. Jedna z nich sa dožila slobody, ktorú dostali kresťania od svätého cisára Konštantína Veľkého (324 – 337) a ukázala miesto ich posledného odpočinku. Keď ich vybrali zo zeme, boli neporušené, vydávali nádherne voňajúce myro a uzdravovali chorých.

Spracoval DS (prevzaté www.furca.sk)

Liturgické okienko VI. časť

Modlitba veľkého vchodu "Niktože dostoin"

Počas spevu prvej časti cherubinského hymnu sa kňaz modlí túto modlitbu, ktorá tvorí súčasť duchovnej prípravy pred prenesením darov. Táto modlitba je osobnou modlitbou kňaza (je formulovaná v prvej osobe jednotného čísla, nemodí sa v mene všetkých veriacich ako v iných prípadoch) a smeruje k Ježišovi Kristovi. Kňaz v nej prosí o očistenie duše a pomoc Svätého Ducha, aby odedý milosťou kňazstva mohol obetovať nekrvavú obeť darov chleba a vína. Na prvý pohľad sa zdá, akoby duplikovala modlitbu proskomidie. Pravdepodobne ju zostavil a zaviedol sv. Bazil Veľký. Táto modlitba je spoločná pre liturgiu sv. Jána Zlatoústeho i sv. Bazila Veľkého.

Príprava obetných darov

V tejto časti liturgie je niekoľko obradov – modlitby veriacich, veľký vchod s darmi, bozk pokoja a symbol viery. Tie majú za úlohu pripraviť kňaza i veriacich na dôstojné prežívanie a slávenie Eucharistie. Táto prípravná časť prešla dlhým vývojom, pokiaľ v 5. – 6. storočí dosiahla dnešnú podobu. Na začiatku prípravných obradov kňaz rozprestrie iilton – červený kus plátna symbolizujúci šatku, do ktorej bola zavinutá hlava Ježiša Krista pri vkladaní do hrobu. V niektorých chrámoch sa používa spoločne s iiltonom aj antimenzion (štvorcový kus plátna so zobrazením Kristovho snímania z kríža, v ktorom sú všíte

pozostatky svätých). Potom prednáša modlitby veriacich, v ktorých prosí za svoje očistenie, aby sa stal hodným prinášať obeť s čistým svedomím.

Modlitba po prenesení darov

Táto modlitba bola kedysi zavŕšením proskomídie. V súčasnosti je sprievodnou modlitbou pri uložení darov na oltár. V nej kňaz vyprosuje od Boha milosť na dôstojné slúženie nekrvavej obeť. Prosí ho, aby predložené dary prijal ako obeť za všetky ľudské hriechy a aby milosť Svätého Ducha zostúpila na všetkých zhromaždených v chráme i na predložené dary. V modlitbe ide o vzývanie Svätého Ducha, aby kňaz Božou milosťou dôstojne zavŕšil nekrvavú obeť a aby sa čestné dary pôsobením Svätého Ducha stali Telom a Krvou Ježiša Krista. Zároveň ide o vzývanie Svätého Ducha, aby pomohol zhromaždenému ľudu dosiahnuť hojne Božie milosti a naplno ich využiť na svoju spásu.

Bozk pokoja

Už od počiatku Cirkev dbá, aby sa veriaci zúčastňovali na liturgii vo vzájomnej jednote, láske a pokoji. Preto je od apoštolských čias neodmysliteľnou súčasťou liturgie bozk pokoja. Tento znak sa vyvinul zo židovského zvyku, keď sa hostia pri stole vítali bozkom. Po výzve diakona sa veriaci v chráme pozdravili bozkom pokoja. Muži pozdravili mužov a ženy, ktoré stáli na inom mieste v chráme, pozdravili ženy. Od 12. storočia sa však tento obrad praktizuje iba medzi slúžiacimi kňazmi. Bozk pokoja je výzvou na naše zjednotenie sa v Bohu a tiež navzájom v láske. Je prejavom účasti človeka na božskej jednote Najsvätejšej Trojice, na vzájomnej láske a prenikaní Otca a Syna vo Svätom Duchu. Mnohí súčasní teológovia si veľmi želajú, aby tento silný znak znova našiel miesto v liturgii. Bolo by to jasnou odpoveďou nielen biskupov, kňazov, ale aj všetkých veriacich na požiadavku Ježiša Krista: „Keď teda prinášaš dar na oltár a tam si spomenieš, že tvoj brat má niečo proti tebe, nechaj svoj dar tam pred oltárom a choď sa najprv zmieriť so svojim bratom.“ (Mt 5, 23 – 24)

o. Michal (kaplán)

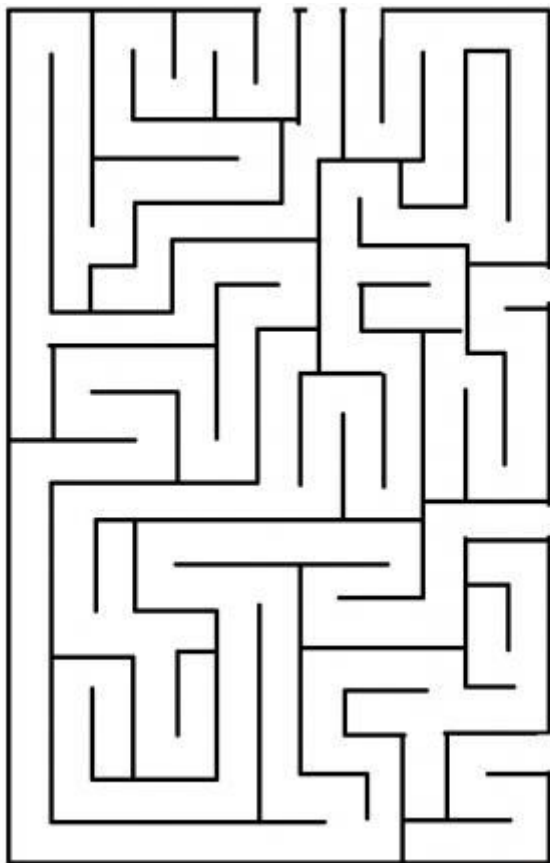
Farské oznamy

- ❖ ešte stále sa neslúži v kostole na Bani. Nakoľko tam ešte pokračujú práce budeme Vás informovať, kedy sa tam najbližšie začne slúžiť.
- ❖ vo štvrtok 12. júla po sv. liturgii bude adorácia a po nej katechéza a modlitbové stretnutie.
- ❖ v pondelok 16. júla sa večer po sv. liturgii pomodlíme veľkú večiereň zo sviatku bl. P.P.Gojdiča
- ❖ v utorok 17. júla máme odporúčaný sviatok Bl. P.P. Gojdiča. Sv. liturgie budú ráno o 8.00 (cirkevnoslov.) a vo 18.00 (slov.).
- ❖ vo štvrtok 19. júla po sv. liturgii nebude adorácia ani farské stretnutie ale pomodlíme sa veľkú večiereň s lítiou zo sviatku sv. proroka Eliáša.
- ❖ v piatok 20. júla slávime sviatok sv. proroka Eliáša. Sv. liturgie budú o 8.00 (cirkevnoslov.) a o 18.00 (slov.)
- ❖ v sobotu 21. júla bude v Katedrálnom chráme archieparchiálna slávnosť ku cti blahosloveného Pavla Petra Gojdiča. Všetci sme srdečne pozvaní.
- ❖ v nedeľu 22. júla bude pri sv. liturgiách naša farská zbierka.
- ❖ pozývame veriacich na farskú púť do Medugorja, ktorá sa uskutoční v termíne od 29.7.-7.8.2012. Cena je 165 €. Nahlásiť sa môžete na farskom úrade.
- ❖ Deti a mládež pozývame aby sa už nahlasovali na tábor do Brusnice. Cena je 7 € na osobu, v prípade 2. člena z rodiny 6 €, tretí z rodiny platí 5 € a ďalej je už fixná cena 5 €.

- o. dekan z katedrály dáva do pozornosti sv. liturgie hlavne v soboty večer o 18.00 hod., ktoré sú s platnosťou na nedeľu. Je to ponuka pre tých, ktorí v nedeľu sa nemôžu zúčastniť z nejakých dôvodov na sv. liturgii.

- povzbudzujeme Vás milí veriaci aby sme dokázali okrem dovolení nájsť si čas a počas leta zúčastniť sa aspoň na jednej púti na naše odpustové miesta. Plynú z toho mnohé milosti, ktoré si človek ani nevie predstaviť.

Zábavné okienko

Ktorá cesta vedie
k východu???

Do plného autobusu nastúpi babka, postaví sa k chlapcovi a hovorí:

- Chlapče, nemohol by si sa postaviť?
- Babka, dobrý pokus, ale toto ja poznám. Ja sa postavím a vy si sadnete.

Prevzaté, spracoval DS

Vydáva: Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža,
Prešov Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 08001 Prešov

Internet: www.grkat-sekcov.sk

e-mail: presov.sekcov@grkatpo.sk

Tel: 051/7725540

Tlač: A-print, s.r.o., Reimanova 9, Prešov

